

Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Юридичний факультет
Кафедра фундаментальних юридичних дисциплін

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету
Стелла КЕЛЬБЯ/
«29» 08 2024 р.

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Правові засади протидії корупції в Україні та зарубіжних країнах»

Освітньо-професійна програма:	<u>Право</u>
Спеціальність:	<u>Право»</u>
Галузь знань:	<u>08 «Право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>юридичний</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	<u>Кельбя Стелла Георгіївна, кандидат юридичних наук,</u>
Профайл викладача	<u>доцент</u> <u>http://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/faculty-of-law/department-of-fundamental-legal-disciplines/</u>
E-mail:	<u>stella.kelbya@gmail.com</u>
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00 год.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Правові засади протидії корупції в Україні та зарубіжних країнах» є вибірковою складовою навчального плану підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» в обсязі 120 годин, з яких для здобувачів денної форми навчання передбачено: лекцій – 20 год., практичних занять – 20 год., і самостійної роботи – 80 год.; та для здобувачів заочної форми навчання: лекцій – 4 год., практичних занять – 4 год., та самостійної роботи – 112 год. Навчальна дисципліна побудована відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS) і складається з 4 кредитів. Форма підсумкового контролю - залік.

Правові засоби протидії корупції в Україні та зарубіжних країнах (далі – ПЗПК) – навчальна дисципліна, яка вивчається на четвертому курсі бакалаврату юридичного факультету; спрямована на комплексну професійну підготовку студентів-юристів, що передбачає розкриття правових явищ, інституційних установок та форм, які пов'язані з регулятивною (охоронною) дією права в сфері протидії корупції в Україні та зарубіжних країнах.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета : зрозуміти та вивчити сутність та зміст передумов та трансформацій антикорупційних інститутів, порядок здійснення антикорупційної діяльності правоохоронними органами: національною поліцією і Національним антикорупційним бюро України, зокрема досудового розслідування, оперативно-розшукової діяльності та інших правоохоронних функцій, - адміністративно-юрисдикційними органами – Національним агентством запобігання корупції, роль органів служби національної безпеки України та зарубіжних країн, органів прокуратури, їхню взаємодію та перспектив подальшого удосконалення відповідних положень нормативно-правових актів; основні положення антикорупційних законів в Україні та зарубіжних країнах; на цій базі поглибити здатність до конструктивного критичного мислення.

Завдання : оволодіння методологічним інструментарієм курсу «ПЗПК»;

– проаналізувати та вивчити позитивно-перспективні трансформації законодавства, яке регулює відносини у сфері корупції, правовий статус органів, які здійснюють антикорупційну діяльність;

– ґрунтовному оволодінні знаннями з позитивно-перспективних трансформацій функціонального призначення та специфіки структурної побудови антикорупційної роботи, їх взаємозв'язках, правах та обов'язках працівників цих органів, вимогах до кадрів в умовах розбудови відкритого суспільства тощо;

– накопичення знань і розвиток критичного мислення у предметній сфері курсу.

3. Пререквізити.

Дисципліна розрахована на студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та не потребує наявності специфічних знань чи навичок.

4. Компетентності та результати навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК9. Здатність працювати в команді.
ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК16. Здатність ухвалювати рішення і діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності спеціальності (СК)

- СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Програмні результати навчання

- РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

ТЕМА 1. Загальні положення навчальної дисципліни «Правові засоби протидії корупції в Україні та зарубіжних країнах». Концептуальні засади реформування

ТЕМА 2. Суб'єкти та об'єкти правовідносин протидії корупції в Україні та зарубіжних країнах

ТЕМА 3. Особливості протидії корупційних правопорушень засобами адміністративного права

ТЕМА 4. Особливості протидії корупційних правопорушень засобами кримінального права

Змістовий модуль 2

ТЕМА 5. Напрями реформування органів протидії корупції в Україні і трансформацій антикорупційного законодавства

ТЕМА 6. Юридичні практики ефективного застосування правових засобів протидії корупції в Україні та зарубіжних країнах

ТЕМА 7. Міжнародне й міждержавне співробітництво у сфері протидії корупції

6. Система контролю та оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ;
- метод мозкового штурму;
- кейс-технології.

Форми та методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – залік.

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного навчання студентів на останньому за розкладом занятті. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА
------------	-------------	-----------

		НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	добре	добре
74-81	C		
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незадовільно
1-34	F		

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Залік:

Поточний контроль		Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Студент повинен ознайомитися і дотримуватися Положення про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет», яке міститься у вільному доступі на офіційному сайті університету. Студент повинен виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Використання можливостей штучного інтелекту може мати місце в обмеженому ряді випадків, у кожному разі із погодженням з викладачем.

7. Література

Нормативно-правова:

1. Конституція України: Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>; <http://www.ligazakon.ua/>
2. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651- VI URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B0-17>
4. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>

5. Американська конвенція проти корупції, прийнята на третьому пленарному засіданні ООН 29 березня 1996 року
6. Декларація Організації об'єднаних націй про боротьбу з корупцією і хабарництвом у міжнародних комерційних операціях від 16 грудня 1996 р.
7. Ten central, South-east European states join forces on counter-terrorism, corruption, fight against transnational organized crime 16/03/2005 press release soc/cp/316 / Загребська декларація про міжнародне співробітництво у боротьбі з тероризмом, корупцією та транснаціональною організованою злочинністю. Прийнята на практикумі експертів. Загреб, Республіка Хорватія, 7-9 березня, 2005 р. URL : <https://press.un.org/en/2005/soccp316.doc.htm>
8. Конвенція Організації Об'єднаних націй проти корупції від 29 вересня 2003 р.: Підписана Україною 12 грудня 2003 р. у м. Меріда (Мексиканські Сполучені Штати).
9. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції Конвенцію ратифіковано із заявами Законом N 251-V (251-16) від 18.10.2006.
10. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності: Прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 р.
11. Конвенція про кримінальну відповідальність за корупцію: Прийнята Радою Європи (м. Страсбург) 4 листопада 1998 р. і відкрита для підписання 15 27 січ. 1999 р.

Основна:

12. Макаренков О. Л. Правова визначеність добрих чеснот в образі українців як умова їхньої інтеграції до Європейського Союзу. Право і суспільство. 2023. № 3. С. 40-48. URL : http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/3_2023/6.pdf
13. Макаренков О. Л. Корупційність кадрової політики у сфері публічноправових відносин рівня реальної загрози національній безпеці. Київський часопис права. 2023. №1. С. 214-222. URL : <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/276>
14. Макаренков О. Л. Правова інституціоналізація антикорупційних трансформацій органів публічної адміністрації у відкритому суспільстві : монографія. Херсон : ВД «Гельветика», 2020. 426 с.
15. Макаренков О.Л. Основи антикорупційних трансформацій публічного права у відкритому суспільстві : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 212 с. ISBN 978-617-554-113-5
16. Makarenkov O.L. Legal interrelation of public interests satisfaction and norms of integrity for public authorities. The institutionalisation of public relations in the fight against corruption: the experience of countries of Eastern and Western legal traditions (universal theoretical framework for relevant anti-corruption law of Ukraine) : collective monograph. Tallinn : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2019. Vol. 2. P. 5–24.
17. Дудоров О.О., Коломоець Т.О., Кушнір С.М., Макаренков О.Л. Загальнотеоретичні, адміністративно- та кримінально-правові основи концептуалізації антикорупційної реформи в Україні : колективна монографія. Запоріжжя, 2019. С. 7–122.

18. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / за заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.
19. Макаренко О. Л. Ефективність використання моделей європейських правових механізмів протидії корупції в Україні. Держава та регіони. Серія: Право. 2022. № 2. Р. 65-71. http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/2_2022/10.pdf Index Copernicus
20. Макаренко О.Л. Компоненти структури глобалізаційних трендів антикорупційних перетворень публічного права у відкритому суспільстві. Юридичний вісник. 2020. № 1. С. 194–201.
21. Макаренко О.Л. Передумови створення і правовий статус антикорупційного суду Республіки Словаччина. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2020. № 1. С. 304–309.
22. Макаренко О.Л. Антропний вимір антикорупційних норм права у складі гарантій національної безпеки відкритого суспільства. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2020. № 43. С. 8–12.
23. Макаренко О.Л. Відповідальність і час у складі правових механізмів антикорупційних обмежень для чиновників органів публічної влади. Право і суспільство. 2020. № 2. С. 89–97.
24. Макаренко О.Л. Умови змістовного наповнення добросесних 16 конфігурацій правосвідомості парламентарів. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2020. № 2. С. 9–13.
25. Макаренко О.Л. Добросесність у гуманітарній сфері діяльності виконавчої гілки державної влади як індикатор ефективності та верховенства публічного права. Правова позиція. 2020. № 2. С. 25–31.
26. Макаренко О.Л. Кореляція між антропним та публічними інтересами в антикорупційних трансформаціях правової системи відкритого суспільства. Право та державне управління. 2020. № 1. С. 90–98.

Додаткова:

1. Макаренко О.Л. Характеристики праці парламентаріїв у складі детермінант та мультиплікаційних факторів дії антикорупційних механізмів права. Держава та регіони. Серія «Право». 2020. № 1. Т. 1. С. 126–132.
2. Макаренко О.Л. Інноваційність використання синергетичного методологічного підходу до пізнання антикорупційних трансформацій публічного права у відкритому суспільстві. Приватне та публічне право. 2020. № 1. С. 8–12.
3. Головачко В. М., Максименко Д. В., Шершун В. В. Боротьба проти корупції в Україні, Румунії, Угорщині та Словаччині. Наук. Вісн. Мукач. Держ. Ун-ту. Серія Економіка. 2019. Вип. 2. С. 27-32.
4. Hansen K., Alimi D., Dickinson B., Mason P., Trzeciak-Duval A., others. International Drivers of Corruption: A Tool for Analysis. Paris : OECD, 2012. 110 p.
5. Saragounis C. C. New Testament Investigations A Diachronic Perspective. Tübingen : Mohr Siebeck, 2022. 302 p.

6. Código Penal Português, aprovado pelo Decreto-Lei n.º 400/82, de 23 de Setembro 1982.
URL : <https://dre.pt/dre/legislacao-consolidada/decreto-lei/1995-34437675-49722775>

7. Novas medidas contra a corrupção. Freitas Mohallem M. et al. Rio de Janeiro : Escola de Direito do Rio de Janeiro, 2018. 624 p.

8. Codice Civile, Regio decreto aggiunto il 16 marzo 1942, n. 262.
URL :<https://www.normattiva.it/staticPage/codici>

Інформаційні джерела:

1. <https://nocorruptioninznu.wixsite.com/my-site>
2. <http://www.rada.gov.ua/> - офіційний сайт Верховної ради України.
3. <http://www.nbuv.gov.ua/>- Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського.
4. <http://www.scourt.gov.ua/> - Офіційний сайт Верховного Суду.
5. <http://www.kmu.gov.ua/> - Офіційний портал Кабінету Міністрів України.
6. <http://www.gp.gov.ua/> - Офіційний портал Генеральної прокуратури України.
7. <http://mvs.gov.ua/> - Офіційний сайт МВС України.
8. <http://www.sbu.gov.ua/> - Офіційний сайт Служби безпеки України.
9. <http://www.kvs.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної пенітенціарної служби України.
10. do.gov.ua/udo/ – офіційний сайт Управління державної охорони України.
11. www.vkka.gov.ua/ – офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури.
12. www.minjust.gov.ua/ – офіційний сайт Міністерства юстиції України.
13. www.ombudsman.kiev.ua/ – офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
14. <http://www.library.ukma.kiev.ua/amer> – Американська бібліотека НаУКМА
15. <http://www.loc.gov> – бібліотека Конгресу США
16. <http://www.bl.uk> – Британська бібліотека
17. [http://www/d-nd.de](http://www.d-nd.de) – Німецька національна бібліотека
18. <http://www.bnf.fr> – Національна бібліотека Франції
19. <http://dev.europeana.eu> – Європейська цифрова бібліотека (Europeana)
20. <http://ausicl.com/> – Австралійський Інститут Порівняльних Правових Систем.